

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/184/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816205572
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8816205572.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanej: K. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. N. č. XXX, XXX XX C. N., v konaní o zaplatenie 460 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 5Csp/39/2016- 68 zo dňa 11.12.2017, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) žalobu žalobcu zamietol a nepriznal žalovanej proti žalobcovi náhradu trov konania.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 497 Obchodného zákonníka, § 4 ods. 2 až 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 39, § 41, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 5, § 54 ods. 1 a 2, § 106 ods. 1 a 2, § 112, § 420 ods. 1 a 3 a § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za jednoznačne preukázané, že medzi stranami sporu konania bola uzavretá nepochybne spotrebiteľská zmluva (zmluva o úvere uzavretá dňa 09.04.2009), na ktorú je potrebné aplikovať predpisy upravujúce postavenie spotrebiteľa. Následne poukázal na skutočnosť, že trestným rozkazom sp. zn. 1T/83/2010 zo dňa 29.06.2010, bola žalovaná odsúdená za návrh k prečinu úverového podvodu podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona k § 222 ods. 1 Trestného zákona. Žalobca so svojím nárokom na náhradu spôsobenej škody bol odkázaný na občianskoprávne konanie. Predmetný platobný rozkaz žalobca prevzal dňa 14.07.2010. Konštatoval, že v predmetnej veci má nárok žalobcu na náhradu škody svoj základ v spotrebiteľskej zmluve. V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné podľa názoru súdu prvej inštancie v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo. Súd prvej inštancie sa následne vysporiadal s otázkou náhrady škody, s ktorým bol poškodený (žalobca) odkázaný na civilné konanie, kde súd prvej inštancie musel skúmať podľa vtedy platného právneho stavu plynutie premlčacej lehoty aj bez návrhu, keďže išlo o spotrebiteľa. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že subjektívna premlčiaca lehota začala plynúť dňom nasledujúcim po doručení trestného rozkazu (15.07. 2010), a uplynula dňa 15.07.2012. Keďže žalobca podal žalobu až 25.07.2016, tak už bol jeho nárok premlčaný a preto žalobu žalobcu zamietol. Súd prvej inštancie záverom dodal, že aj

keby nebol nárok premlčaný, tak by musel skúmať dodržanie všetkých obligatórných náležitostí podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, kde súd prvej inštancie prejedurokoval ich nedodržanie s následkom jeho bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Podľa § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j) zákona o spotrebiteľských úveroch, obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného údaj o konečnej splatnosti úveru, o počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov, ročnú úrokovú sadzbu. V súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zákona absencia uvedenej náležitosti nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

O trovách konania rozhodol podľa ustanovení § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu, žalovanej tak vznikol nárok na plnú náhradu trov konania, avšak žiadne trovy konania jej nevznikli, preto rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že žalovaná nemá právo na náhradu trov konania.

Žalobca podal v zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania. Uvedený rozsudok napadá z dôvodov v zmysle ustanovenia § 365 ods.1 písm. f) a h) CSP. Odvolateľ namietal postavenie žalovanej ako spotrebiteľa, keďže podľa vtedy platného predpisu o spotrebiteľských úveroch (č. 258/2001 Z. z.) sa poskytnutie úveru na povolenie nepovažoval za spotrebiteľský úver a preto nie je možné na daný spor vo vzťahu k žalovanej použiť ustanovenia upravujúce postavenie spotrebiteľa (rozhodnutie Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 8C/22/2011). Odvolateľ uvádza, že to na čo následne použila žalovaná poskytnuté prostriedky, už žalobca nie je povinný skúmať a pre posúdenie právneho vzťahu právne nerelevantné. Preto je na miesto aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, ako zmluvy nepomenovanej. Ďalej odvolateľ uviedol, že súd prvej inštancie mal prihliadať aj na dobrou vieru žalobcu, s ktorou vstupoval do právneho vzťahu (ESD C-464/01). Zdôraznil, že v danom prípade nedošlo k premlčaniu uplatneného nároku, ale je tu potrebné uplatniť desaťročnú premlčaciu lehotu, na základe ktorej by uplatnený nárok premlčaný nebol. Poukázal na skutočnosť, že v danom prípade súd nemal prihliadať na premlčanie bez vznesenia námietky, ale až keď ju vzniesol žalovaný. Podotkol, že civilný súd je viazaný záverom trestného súdu o vzniku škody a vzhľadom na skutočnosť, že vznik škody je súčasťou skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu, je civilný súd povinný vykonať dokazovanie len o výške škody spôsobenej trestným činom a nie o vzniku a existencii škody (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/108/2017-63, rozsudok Okresného súdu Pezinok sp. zn. 9C/128/2016-53).

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, keď súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil a v otázke rozhodujúcej pre posúdenie danej veci - v otázke premlčania nároku žalobcu je rozhodnutie správne. S poukazom na uvedené, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil, a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP odkazuje.

V kontexte uplatnených odvolacích námietok, v zhode so súdom prvej inštancie, odvolací súd uvádza, že v prejednávanom prípade nárok žalobcu o zaplatenie sumy 460 eur predstavuje plnenie zo zmluvy o úvere, uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 09.04.2009, tak, ako to v konečnom dôsledku vymedzil aj žalobca v rámci podanej žaloby. Určitým vodidlom pre prijatie daného právneho záveru poskytuje žalobcom vymedzený nárok na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 460 eur, požadovaný odo dňa 23.08.2009, teda odo dňa, kedy malo dôjsť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru.

V zmluve o úvere okrem údajov potrebných na identifikáciu žalovanej (meno a priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu), iné údaje umožňujúce identifikovať

žalovanú ako subjekt konajúci v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (obchodné meno, IČO, miesto podnikania, číslo živnostenského registra, iné oprávnenie ako živnostenský list) vôbec uvedené nie sú.

Odvolaací súd nijako nepopiera argumenty, že zmluva bola uzavretá podľa ustanovení Obchodného zákonníka, predmetná vec sa však týka záväzkovo - právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Ide teda o typický občianskoprávny vzťah a niet dôvodu nechrániť dobromyseľnosť spotrebiteľa - žalovanej vychádzajúcu z dôvery v objektívne občianske právo.

Odvolaací súd konštatuje, že na predmetnú zmluvu sa vzťahuje zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimku netvorí ani zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu lex specialis, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka.

Pri posudzovaní nárokov zo záväzkových vzťahov, jedným z ktorých je spotrebiteľ, z hľadiska včasnosti uplatnenia práva, platí úprava premlčania vyplývajúca z Občianskeho zákonníka. Uvedený záver vyplýva aj z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 14. 02. 2013 v konaní sp. zn. 6Co/81/2012, v ktorom je vyslovený právny názor, že aj pri úverovej zmluve uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka medzi podnikateľom a spotrebiteľom je potrebné použiť pri otázke premlčania (ale aj pri iných otázkach, napríklad uznanie dlhu a pod.) prednostne úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 z 19.06.2013 na základe ústavnej sťažnosti proti predmetnému rozsudku Krajského súdu v Prešove uviedol, že po preskúmaní rozsudku argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu.

Spotrebiteľský charakter právneho vzťahu v danom prípade spochybnený nebol, odvolaací súd preto nevidí dôvod pre vylúčenie aplikácie, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie platného a účinného ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Právne bezvýznamný je poukaz žalobcu na ustanovenie § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ustanovenie § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Ustanovenie § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka ustanovuje pri právach priznaných právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu desaťročnú premlčaciu dobu. Vo veci 1T/83/2010 žiadne právo na náhradu škody žalobcovi priznané nebolo. Táto strana sporu bola odkázaná zo svojim nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie, čo priamo vyplýva z trestného rozkazu Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 29.06.2010, sp. zn. 1T/83/2010. Tento trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 22.07.2010.

Čo sa týka práva na náhradu škody toto podlieha premlčaniu. Pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba a to subjektívna (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a objektívna (§ 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Začiatok subjektívnej i objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne na sebe nezávisle a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávisle. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže prekročiť. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a na začatie jej plynutia vždy treba rešpektovať subjektívnu stránku poškodeného týkajúcu sa jeho vedomosti o škode a vedomosti o tom, kto za

vzniknutú škodu zodpovedá, teda o zodpovednom subjekte. Ak subjektívna premlčacia doba začne plynúť aj skončí v priebehu plynutia objektívnej premlčacej doby, v takom prípade sa právo premlčí uplynutím subjektívnej premlčacej doby.

Žalobca ako poškodený sa dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá najneskôr dňa 22.07.2010, kedy nadobudol právoplatnosť trestný rozkaz Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 29.06.2010, sp. zn. 1T/83/2010. Žalobu na náhradu škody zo dňa 21.07.2016 podal na prvoinštančnom súde dňa 25.07.2016, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby vyplývajúcej z ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak odo dňa, keď sa žalobca dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, do uplatnenia práva na náhradu škody uplynul čas uvedený v ustanovení § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčalo, aj keď ide o škodu spôsobenú úmyselne. Neprichádza tu už do úvahy objektívna 10 - ročná premlčacia doba vyplývajúca z ustanovenia § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaná bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonomiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).